



08.03.2021

Asia/6

§ 21

Tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden hyväksyminen kulttuuri -yhteisöryhmään kuuluville tytäryhteisöille

HEL 2021-002076 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä kulttuuri -yhteisöryhmään kuuluvien tytäryhteisöjen omistajastrategiat liitteiden mukaisesti.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin Musiikkitalon säätiö sr
- 2 Helsingin teatterisäätiö sr
- 3 Umo-säätiö sr

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Kulttuuri -yhteisöryhmään kuuluvat tytäryhteisöt

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Kaupunginvaltuuston hyväksymän voimassa olevan konserniohjeen mukaisesti kaupungin tytäryhteisöt salkutetaan markkinaehtoisesti toimiviin tytäryhteisöihin ja muihin tytäryhteisöihin.



Konserniohjeen mukaan tytäryhteisöjen toiminnan markkinaehtoisuutta arvioidaan kokonaisharkintana käyttäen hyväksi seuraavia markkinaehtoisuuteen ja elinkeinotoiminnan harjoittamiseen liittyviä tunnusmerkkejä:

- yhteisöä ei ole nimenomaisesti perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole kaupallista tai teollista luonnetta
- yhteisöllä ei ole julkista palvelutehtävää tai viranomaistehtäviä,
- yhteisön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa,
- yhteisö toimii kilpailuolosuhteissa (kilpailutilanne, markkinaehtoinen hinnoittelu),
- yhteisön toiminta kohdistuu laajaan tai rajoittamattomaan asiakaskuntaan,
- yhteisön toiminta perustuu pääosin omaan tulorahoitukseen, eikä julkiseen rahoitukseen tai tukeen.

Kaupunginhallitus päättää tytäryhteisöjen sijoittamisesta salkkuihin osana tytäryhteisökohtaista omistajastrategiaa.

Kaupungin omistajaohjauksessa voidaan konserniohjeen mukaan soveltaa erilaisia toimintaperiaatteita ja -tapoja markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen ja muiden tytäryhteisöjen välillä. Eri salkuissa oleville tytäryhteisöille voidaan esimerkiksi asettaa erilaisia velvollisuuksia raportoinnin, tiedottamisen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suhteen ja ne voivat noudattaa erilaista henkilöstöpolitiikkaa.

Konserniohjeen mukaan markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt kuuluvat pormestarin ja apulaispormestarien välisessä toimialajaossa pormestarin toimialaan. Muiden tytäryhteisöjen kuuluminen pormestarin tai apulaispormestarin toimialaan ratkaistaan asianomaisen yhteisön toimialan perusteella.

Muut kuin markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt

Edellä mainittujen konserniohjeessa määriteltyjen kriteerien perusteella kaupungin tytäryhteisöt kuuluvat yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta muihin kuin markkinaehtoisesti toimiviin tytäryhteisöihin.

Nämä noin 80 kaupungin tytäryhteisöä tuodaan päätöksentekoon jaoteltuna kaupungin konserniohjauksen talouden ja toiminnan seurannassa käytetyn yhteisöryhmittelyn mukaisesti.



Yhteisöryhmät ovat:

- alueelliset ja infra,
- asunnot,
- elinvoima- ja markkinointi,
- kulttuuri,
- liikunta,
- sosiaali- ja terveys,
- toimitilat,
- tukipalvelut ja muut.

Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat

Kaupunginhallitus päätti liikelaitoksia ja tytäryhteisöjä koskevista omistajapoliittisista linjauksista 26.4.2011. Eryteisesti omistuksen säilyttämistä koskevia linjauksia on sen jälkeen muutettu tytäryhteisökohtaisesti tarvittaessa.

Nykyiset omistajapoliittiset linjaukset eivät enää ole riittävän kattavat välittääkseen kaupungin omistajatahdon tytäryhteisöjen ja –säätöiden hallituksille ja toimitusjohtajille. Omistajastrategioilla tulee pystyä aiempaa paremmin tukemaan ja edistämään tytäryhteisöjen pitkäaikaista kehittymistä. Kaupunginkansliassa on valmisteltu uudenlainen tytäryhteisökohtaisen omistajastrategian malli, jonka avulla on tarkoituksena kuvata tytäryhteisön johdolle kaupungin pidemmän aikavälin tavoitteita ja odotuksia yhteisöä kohtaan, jotta yhteisön johto osaa johtaa ja kehittää toimintaa oikean suuntaisesti oman toimivaltansa puitteissa.

Konserniohjeen mukaisesti kaupungin omistajuus on luonteeltaan strategista siten, että sillä saadaan aikaan taloudellista ja/tai toiminnallista hyötyä pitkällä aikavälillä. Uudet tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat kuvastavat myös kaupungin omaa sitoutumista omistajana tytäryhteisöille asetettaviin keskipitkän aikavälin kehittämistavoitteisiin ym. linjauksiin, mikä tukee pitkäjänteisyyttä ja ennustettavuutta omistajuudessa.

Uudessa tytäryhteisökohtaisessa omistajastrategiassa tehdään omistukseen, strategiseen tahtotilaan sekä hallitukseen liittyviä linjauksia kunkin tytäryhteisön tai niiden muodostaman alikonsernin osalta. Näiden linjausten tavoitteena on osaltaan tukea kaupungille yhteisön omistamisesta muodostuvan omistaja-arvon positiivista kehittymistä. Omis-



tajastrategioiden aikaperspektiivi on noin viidestä seitsemään vuotta ja niitä päivitetään jatkossa vähintään kaupunkistrategiakausittain tai yksittäistapauksessa aina tarpeen mukaan esimerkiksi toimintaympäristön merkittävien muutosten johdosta.

Konserniohjeen mukaisesti omistaminen ei ole kaupungin perustehtävä vaan sen tulee lähtökohtaisesti tukea ja palvella palvelujen järjestämistä, kaupungin taloutta tai muuten kaupungin yhteiskunnallisia tavoitteita. Kaupungin omistuksella yhteisöissä tulee olla kaupungin strategiaan perustuva tarkoitus ja tavoite. Näin ollen omistuksen osalta keskeinen omistajastrategioissa linjattava asia on edelleen se, säilytetäänkö kaupungin omistus entisellään vai onko siihen tarkoitus tehdä muutoksia. Lisäksi määritellään muun muassa yhteisön tarkoitusta ja tehtävää, yhteisön merkitystä kaupungille sekä yhteisön salkutusta.

Strategista tahtotilaa koskevien linjausten osalta keskeisimmät asiat liittyvät tavoitetilaan sekä kehittämislinjauksiin keskipitkällä aikavälillä.

Hallitusta koskevien linjausten osalta tarkoituksena on vahvistaa edelleen tytäryhteisöjen hallitusten kollektiivista osaamista. Omistajastrategioissa määritellään tytäryhteisökohtaisesti tarkemmin niitä osaamisalueita, joita nimenomaan kyseisen tytäryhteisön tai -säätion hallituksella tulisi kollektiivisesti olla ja, jotka on tarpeen ottaa huomioon hallituksen jäseniä nimettäessä. Lisäksi määritellään mihin hallituspalkkioryhmään kyseinen yhteisö kuuluu.

Jäljempänä on mainittu liitteenä olevien omistajastrategialuonnosten keskeisimpiä kohtia eri tytäryhteisöjen ja/tai niiden muodostamien alikonsernien osalta. Tytäryhteisökohtaisissa omistajastrategioissa ei ole otettu erikseen kantaa vuoden 2020 toimintaan ja talouteen olennaisesti vaikuttavaan koronaviruspandemiaan strategioiden pitemmän aikavälin näkökulmasta johtuen.

Omistajastrategioista on käyty keskustelua kunkin tytäryhteisön hallituksen ja toimivan johdon kanssa ennen päätöksentekoa.

Helsingin Musiikkitalon säätio sr

Säätion tarkoituksena on edistää monipuolisen musiikkikulttuurin esille tuomista, pääsääntöisesti Helsingin Musiikkitalossa. Säätion toiminta tukee kaupungin kulttuuripoliittisia tavoitteita, osaltaan monipuolistaa Helsingin kulttuuritarjontaa ja madaltaa kynnystä erilaisille esiintyjille ja yleisöille.

Säätio on kaupungin määräysvallassa.



08.03.2021

Asia/6

Säätiön toimintaa kehitetään nykyisen toimintamallin pohjalta pyrkien vahvistamaan säätiön kykyä ja taloudellisia resursseja toteuttaa tarkoitustaan sekä edistää kaupungin kulttuuripoliittisia tavoitteita.

Säätiölle omistajastrategiassa määriteltävät keskeiset tavoitteet liittyvät vaikuttavuuteen, Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttamiseen sekä riittävään vakavaraisuuteen.

Helsingin teatterisäätiö sr

Säätiöllä on merkittävä rooli kaupunkistrategian tavoitteiden ja kulttuuripoliittikan toteuttamisessa sekä kaupungin vetovoimaisuuden edistämässä. Säätiön ylläpitämä Helsingin Kaupunginteatteri tarjoaa laadukasta ja monipuolista teatteria mahdollisimman laajalle katsojakunnalle.

Säätiö on kaupungin määräysvallassa.

Säätiö tarkoituksena on tuottaa kaksikielisesti monipuolista ja korkeatasoista teatteri- ja tanssiohjelmistoa. Säätiö tekee vahvaa yleisötyötä ja pyrkii laajentamaan yleisöpohjaa.

Säätiölle omistajastrategiassa määriteltävät keskeiset tavoitteet liittyvät Helsingin kaupungin vetovoiman kasvattamiseen, asiakaskeskeisyyteen, Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttamiseen sekä omaraahoitusosuuden kasvattamiseen.

UMO-säätiö sr

UMO-säätiö sr hallinnoi UMO Helsinki Jazz Orchestraa. Säätiö osallistuu toteuttaa Helsingin kaupungin kulttuuripoliittisia tavoitteita tarjoamalla kaupunkilaisille monipuolista kulttuurista sisältöä, kohdentamalla toimintaansa laajasti eri kaupunginosiin ja kohderyhmille sekä toimimalla kaupungin vetovoiman vahvistajana.

Säätiö on kaupungin määräysvallassa.

Säätiön toiminnan tavoitteena on tuottaa monipuolista, innovatiivista ja laadukasta konserttitoimintaa sekä tehdä laaja-alaista yleisötyötä.

Säätiölle omistajastrategiassa määriteltävät keskeiset tavoitteet liittyvät Helsingin kaupungin vetovoiman kasvattamiseen, asiakaskeskeisyyteen, Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttamiseen sekä omaraahoitusosuuden kasvattamiseen.

Lopuksi

Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat kuvastavat kaupungin pitkän aikavälin omistajalinjauksia kunkin tytäryhteisön osalta. Linjausten on oltava yhteisöjen toiminnan kehittämisen tukemiseksi riittävän pitkäjä-



08.03.2021

Asia/6

teisiä. Omistajastrategioissa asetetaan tytäryhteisöille keskipitkälle aikavälille kaupunkiomistajan näkökulmasta keskeiset tavoitteet/kehityssuunnat ja niiden avainmittarit.

Omistajastrategioiden myötä on tarkoituksena luopua erillisestä vuotuisesta talousarvion tavoitteiden asettamisprosessista. Omistajastrategioiden tavoitteet ovat pitkäjänteisempiä ja ne kiinnitetään paremmin kaupunkistrategiaan kuin nykyiset vuosittain erikseen asetettavat tavoitteet.

Yhteisöjen vaiheittaista etenemistä kohti konkreettisia tavoitetasoja ja/tai tavoitteilla osoitettuun haluttuun kehityssuuntaan seurataan säännöllisesti osana tytäryhteisöjen raportointia ja muuta seurantaa. Tuloksista raportoidaan konsernijaostolle ainakin yhteisöraporttien yhteydessä 1-2 kertaa vuodessa.

Jos mittarit osoittavat, että kehitys ei jonkun tytäryhteisön osalta ole tavoitteiden suuntaista, asiaan puututaan tarpeen mukaan konserniohjauksen keinoin. Tarvittaessa kehityssuuntaa osoittavia tavoitteita voidaan myös vuosittain tarkentaa konserniohjauksella yhteisöille asetettavilla omistajastrategian mukaisten mittareiden raja-arvoilla.

Omistajastrategioiden sekä niissä määriteltyjen keskeisten tavoitteiden ja mittareiden päivitystarvetta tarkastellaan jatkossa vähintään kaupunkistrategiakausittain.

Konserniohjeen mukaisesti kaupunginhallitus päättää omistajastrategioista konsernijaoston esityksen pohjalta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin Musiikkitalon säätiö sr
- 2 Helsingin teatterisäätiö sr
- 3 Umo-säätiö sr

Oheismateriaali

- 1 Helsingin kaupunkikonsernin omistajapolitiikka_KHS 26.4.2011

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



08.03.2021

Asia/6

Otteet

Ote

Kulttuuri -yhteisöryhmään
kuuluvat tytäryhteisöt

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566